

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michałak

Warszawa, 10 marca 2010 roku

ZEW/500/12-1/2010/AZ

**Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej**

Szanowna Pani Minister,

pragnę zwrócić uwagę na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieciom, mającym problemy zdrowotne. Są wśród nich dzieci przewlekłe chore, które wymagają systematycznego podawania leków. Wśród wychowanków placówek dochodzi także do okresowych zachorowań, podczas których konieczna jest interwencja farmakologiczna. Z analizy przepisów, dotyczących działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych wynika jednak, że nie ma szczegółowych regulacji, w jaki sposób ma się odbywać podawanie leków.

Art. 80 ust. 3 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 roku, Nr 175, poz. 1362) nakłada na całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze obowiązek zapewnienia dziecku całodobowej ciągłej lub okresowej opieki i wychowania oraz zapewnienia korzystania z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych. W § 27 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455) stwierdzono, że placówka zapewnia dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej. Ponadto z § 27 ust. 1 pkt. 5 lit. a tego aktu prawnego wynika, że placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają dzieciom zaopatrzenie w leki. Powołane wyżej akty prawne nie precyzują jednak, kto powinien podawać dzieciom leki.

Podobnie, brakuje też szczegółowych regulacji odnośnie podawania leków dzieciom, przebywającym w domach pomocy społecznej.

Nawet w przypadku, gdy w placówce jest zatrudniona pielęgniarka, pracuje ona jedynie w określonych godzinach. Przez część doby brakuje zatem osoby, która miałaby w zakresie swoich obowiązków nadzorowanie przyjmowania leków przez dzieci. W mojej ocenie nie ma przeszkód, aby podawaniem leków zajmowała się osoba, sprawująca bezpośrednią pieczę nad dzieckiem. W warunkach domowych rodzice bez medycznego wykształcenia podają dzieciom leki przepisane przez lekarza. W stosunku do placówek niezbędne jest jednak uregulowanie, który z pracowników ma podawać dzieciom leki oraz w jaki sposób podanie leków ma być odnotowywane, aby nie doszło do wydania niewłaściwej ich dawki. Wprowadzenie stosownych uregulowań zagwarantuje zachowanie ostrożności przez podających leki, a to zapewni chorym dzieciom bezpieczeństwo.

Stosownie do art. 3 i art.10 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), proszę Panią Minister o podjęcie działań legislacyjnych, w celu uregulowania kwestii podawania dzieciom leków w placówkach, działających na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Z wyrazami szacunku
Marek [Signature]

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9-04-2010r.

DSR-I-0712-2-1-TU/10

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Franciszek Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na pismo znak ZEW/500/12-1/2010/AZ w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom z problemami zdrowotnymi, przebywającym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, przedstawiam następujące stanowisko w poruszanej kwestii:

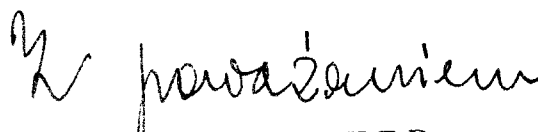
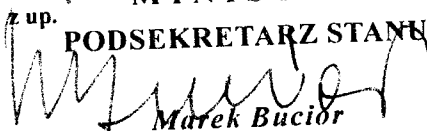
Zgodnie z przepisem § 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1455), wychowawca placówki organizuje pracę z grupą dzieci oraz pracę indywidualną z dzieckiem, a wychowawca, kierujący procesem wychowawczym dziecka, realizuje zadania wynikające z indywidualnego planu pracy oraz pozostaje w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Na wychowawcy, zatem, spoczywa obowiązek wizyt z dzieckiem chorym u lekarza. Jeżeli jest to choroba, która może być leczona w domu, opiekun dziecka, podobnie jak rodzice, otrzymuje od lekarza na piśmie zalecenia co do stosowania leków. Leki te są wykupywane ze środków placówki.

Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z ww. rozporządzeniem, każdy wychowawca powinien posiadać wykształcenie wyższe, uwzględniające przygotowanie do pracy opiekuńczo – wychowawczej. W ramach tego kształcenia jest przekazywana m. in. podstawowa wiedza medyczna, potrzebna przy opiece nad dzieckiem, w tym troska o jego bezpieczeństwo. Wychowawca, postępując zgodnie z etyką zawodową, jest odpowiedzialny za podawanie dziecku leków oraz za sposób ich przechowywania, zgodnie zresztą z zaleceniem zamieszczonym na opakowaniu każdego leku, przypominającym, że leki należy chronić przed dziećmi.

W praktyce leki przepisane dzieciom są przechowywane w szafach znajdujących się pod stałym nadzorem dorosłych, informacje o sposobie ich dawkowania są wywieszane do wiadomości wychowawców. Jeżeli placówka opiekuńczo – wychowawcza zatrudnia pielęgniarkę, to ona właśnie jest odpowiedzialna w ciągu dnia za podanie leków i ich odpowiednie przechowywanie. Informacje o chorobach dziecka oraz podawanych mu lekach powinny być odnotowywane w karcie pobytu dziecka.

Resort pracy i polityki społecznej, przygotowując zmiany w przepisach dotyczących pieczy zastępczej, w tym warunków pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dąży do takich uregulowań prawnych, które dałyby możliwość stworzenia domowych warunków życia w placówkach. Dlatego też wprowadzanie nowych przepisów, szczególnie regulujących działalność placówek nie jest, naszym zdaniem, wskazane.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie planuje dokonania zmian w obecnie obowiązujących przepisach dotyczących działalności placówek opiekuńczo – wychowawczych. Również, przy planowaniu nowych rozwiązań systemowych w zakresie pieczy zastępczej, nie przewiduje się tak szczegółowych uregulowań dla coraz mniejszych, kameralnych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

MINISTER
z up. PODSEKRETARZ STANU

Marek Bucior